

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลักการใช้ภาษา

เวลา 18 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คำนาม(सामान्यนาม)

เวลา 1 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอุบล วิมุกตานนท์

สอนวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

สาระสำคัญ

คำ सामान्यนาม(นามทั่วไป) คือ คำที่ใช้โดยไม่ระบุว่าเป็นคนใด สัตว์ตัวใด สถานที่แห่งใด หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง การเรียนรู้คำ सामान्यนาม (นามทั่วไป) ทำให้สามารถนำคำไปใช้สื่อสารได้ถูกต้องตามหลักการ ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ต่อไป

มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 3 วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชนิดและหน้าที่ของคำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำ सामान्यนามได้ถูกต้อง
2. ระบุคำ सामान्यนามได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำ सामान्यนาม(นามทั่วไป)
2. คำ सामान्यนาม(นามทั่วไป)ที่เป็นชื่อคน
3. คำ सामान्यนาม(นามทั่วไป)ที่เป็นสัตว์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

1. นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงคำนามเพื่อเป็นการทบทวน และ โยง

เนื้อหาเข้าสู่เรื่องชนิดของคำนาม(सामान्यนาม)

2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องคำสามานยนาม จำนวน 10 ข้อ
(ใช้เวลา 10 นาที) เสร็จแล้วส่งครูตรวจ

3. นักเรียนอ่านแถบประโยค “ ปลาเป็นอาหารของคนที่อยู่ในชนบท ”

4. ครูให้นักเรียนสังเกตคำนามในประโยคมีคำว่าอะไรบ้าง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำนามในประโยคว่ามีคำว่าอะไรบ้าง ซึ่ง
เป็นคำสามานยนามหรือนามทั่วไปที่ยังไม่ระบุชัดเจน เช่น

- ปลา
- อาหาร
- คน
- ชนบท

ขั้นที่ 2 ขั้นการทำงานกลุ่ม

1. นักเรียนเข้ากลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน โดยลดความสามารถทางการ
เรียนประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งเป็นกลุ่มเดิม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สมาชิกกลุ่มทราบ ทบทวนหน้าที่ของ
สมาชิกภายในกลุ่ม ในการทำงานร่วมกันดังนี้

- นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน
- นักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ผลงานกลุ่มนำมาคิดเฉลี่ยเป็นผลงานของทุกคน
- เมื่อเป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
- การทดสอบหลังเรียนนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเอง

3. ประธานกลุ่มรับแบบฝึกทักษะ เรื่องคำนาม นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำ
ชี้แจงในการใช้ให้เข้าใจ หากไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน จากนั้นครูให้นักเรียนศึกษาเนื้อหา เรื่อง
คำสามานยนาม(นามทั่วไป)จากใบความรู้ที่ 2 โดยให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนปานกลาง
และนักเรียนที่เรียนอ่อน อธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคะแนนกลุ่ม และ
เลขานุการเขียนลงในสมุดบันทึกด้วยสำนวนของกลุ่ม โดยสรุปใจความสำคัญจากเนื้อหา ดังนี้

- 3.1 ความหมายของคำสามานยนาม(นามทั่วไป)
- 3.2 คำสามานยนาม(นามทั่วไป)ที่เป็นชื่อของคน
- 3.3 คำสามานยนาม(นามทั่วไป)ที่เป็นชื่อของสัตว์

4. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 กลุ่มเพื่อนำเสนอเนื้อหาจากใบความรู้ที่ 2 เรื่อง คำสามานยนาม(นามทั่วไป)

5. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเพื่อเติมเต็มเนื้อหาในส่วนที่ยังบกพร่อง

ขั้นที่ 3. ขั้นการทดสอบย่อย

1. แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะที่ 1, 2, 3 โดยให้สมาชิกในกลุ่มปรึกษาหารือกันขณะที่ทำแบบฝึกทักษะ และให้เพื่อนที่เก่งคอยช่วยแนะนำเพื่อนที่เรียนปานกลางและเรียนอ่อน ครูคอยให้คำแนะนำให้นักเรียนตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความขยัน เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนเปลี่ยนสมุดกันในกลุ่มตรวจความถูกต้อง จากเฉลยแบบฝึกทักษะ จากนั้นนักเรียนคืนสมุดให้เพื่อนเพื่อจะได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะบอกคะแนนที่ได้กับครูผู้สอนด้วยความซื่อสัตย์ ครูสังเกตและบันทึกแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้วให้นำส่งครู

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะเรื่องคำสามานยนาม(นามทั่วไป) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปการตรวจกิจกรรม พร้อมทั้งแสดงผลงานกลุ่มที่บอร์ดหน้าชั้นเรียน ครูบันทึกคะแนนจากผลงานกลุ่ม

ขั้นที่ 4. ขั้นคะแนนพัฒนารายบุคคล

1. ครูแจ้งคะแนนของการทำกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะของแต่ละคนและแต่ละกลุ่ม กลุ่มใดคะแนนถึงเกณฑ์บ้าง

ขั้นที่ 5. ขั้นให้รางวัลกลุ่ม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความยินดีกับกลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาถึงเกณฑ์ที่กำหนด

กลุ่มใดได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้รับคำชมเชย กลุ่มที่ได้รับคะแนนสูงสุดได้รับรางวัล (รางวัลอาจเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นตามความเหมาะสม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แถบประโยคเรื่องคำสามานยนาม(นามทั่วไป)

2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง คำสามานยนาม(นามทั่วไป)

3. แบบฝึกทักษะที่ 1, 2, 3 เรื่องคำสามานยนาม(นามทั่วไป)

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีวัดผลและประเมินผล

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางอุบล วิมุกตานนท์)

วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ใบความรู้ที่ 2

รายวิชาภาษาไทย ท21102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องคำสามานยนาม ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-3

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนศึกษาใบความรู้นี้แล้ว

1. นักเรียนสามารถบอกบอกความหมายของคำสามานยนาม ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกระบุคำสามานยนามได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถแต่งประโยคโดยใช้คำสามานยนามได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง คำสามานยนาม เพื่อตอบคำถามในแบบฝึกทักษะที่ 1-6 เรื่องคำสามานยนาม

สามานยนาม

ความหมาย

สามานยนาม คือ คำที่เป็นชื่อของคน สัตว์ สถานที่ สิ่งของ และ กิริยาทั่วไป เช่น คน บ้าน เมือง สม เวลา แมว ภูเขา ปลา หอย เบ็ด ไม้ นก โรงเรียน เป็นต้น

สามานยนาม ในภาษาไทยนิยมใช้เป็น ๒ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นชื่อสิ่งของจำพวกใหญ่ เช่น คน นก ฯลฯ

ชั้นที่ ๒ เป็นชื่อสิ่งของจำพวกย่อยออกไปจากจำพวกใหญ่อีก

ชั้นหนึ่ง เช่น ตัวอย่างคำ จีน แจก ฝรั่ง ฯลฯ ซึ่งเป็นจำพวกย่อยของ “คน” และคำ ยาง ดอกเห็ด กล้วย ฯลฯ เป็นจำพวกย่อยของ “นก” เป็นต้น และสามารถบอกจำพวกย่อยนี้ให้ชื่อว่า “สามานยนามย่อย”

ตัวอย่าง เช่น

1. เด็ก นั่งอยู่ใน โรงเรียน
2. กวาง ชอบกิน หญ้า
3. บ้าน เป็นที่อยู่อาศัยของ คน
4. ดินสอ อยู่ใน กระเป๋า
5. วิชา ทำให้เกิด ปัญญา
6. ทำทาง ส่อ นิสัย
7. ปลาเป็นอาหารของคนที่อยู่ในชนบท
8. ป่าไม้เมืองไทยคงเหลือ 20 %
9. ประเทศที่ส่งออกข้าวเป็นอันดับหนึ่งของโลกคือ ประเทศไทย
10. ดอกไม้ประจำจังหวัดมหาสารคามคือดอกลีลาวดี

สังเกต

คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำสามัญนาม(นามทั่วไป)

